

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit
t.a.v. de minister voor Stikstof en Natuur,
mw. C. van der Wal-Zeggelink
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Leeuwarden, 14 februari 2023

Verzonden, 14 FEB. 2023

Ons kenmerk : 02072012
Afd./Opgave : Biodiversiteit, soorten en natuur(beheer)
Behandeld door : [redacted] / (058) [redacted] of [redacted]@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : Beschermd status van de wolf

Geachte [redacted]

Op 15 november 2022 heeft u een brief, met het kenmerk 2018-012575, ontvangen van provincie Gelderland over de wolf (*Canis lupus*). In deze brief werd u gevraagd om in Europees verband te pleiten voor een aanpassing van de beschermde status van de wolf. Aanvullend vernamen wij dat het Europees Parlement op 24 november 2022 een resolutie heeft aangenomen. Door deze resolutie wenst eveneens het Europees Parlement dat de wolf in Europa minder strikt wordt beschermd. Het bestuur van de provincies Fryslân, Drenthe en Overijssel willen met deze brief aan u kenbaar maken achter het verzoek van de provincie Gelderland en de resolutie van het Europees Parlement te staan. We vragen u dit standpunt richting de Europese Commissie uit te dragen. In deze brief lichten wij ons standpunt toe.

Standpunt provincies beschermingsstatus

Wij zijn van mening dat samenleven met de wolf in regio's met grote natuurgebieden mogelijk is. Echter, het grote aantal wolvenaantallen op landbouwhuisdieren maakt duidelijk dat de situatie op het (noordelijke) platteland onhoudbaar is. Onder de huidige wet- en regelgeving zijn er geen beheermaatregelen mogelijk voor bestrijding van de wolf. Wij vrezen dat dit ervoor gaat zorgen dat vee en hobbydieren niet meer geweid worden, wat onder andere gevolgen heeft voor het landschappelijk effecten en biodiversiteit. Ook zal het draagvlak voor natuur en beleidsvoornemens hieromtrent kunnen verminderen.

Gelet op de gunstige ontwikkeling van de wolf in Europa, beogen onze provincies dat er meer mogelijkheden voor sturing van wolven zouden moeten zijn. Zo zou er onderscheid moeten worden gemaakt naar locaties waar de aanwezigheid van wolven niet of slechts in beperkte mate tot conflicten leidt, en waar het samenleven tussen mens en wolf redelijkerwijs moeilijk is. Hierdoor kunnen conflictsituaties -die zich nu al voordoen- worden aangepakt. Dit vraagt om een verlaging van de Europese beschermingsregime van de wolf.

Brief aan Tweede Kamer

U stuurde op 2 december 2022 uw reactie -op het verzoek van de vaste commissies voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over het standpunt van de beschermde status van de wolf in het verdrag van Bern- aan de Tweede Kamer. Hierin stelde u het volgende: *"Ik vind het niet verstandig om nu, vooruitlopend op de maatschappelijke dialoog die de RDA gaat organiseren en het advies wat de RDA zal uitbrengen, het standpunt van Nederland binnen de EU te wijzigen."* Gezien onze wens -om het beschermingsregime van de wolf te verlagen en meer beheermogelijkheden van de wolf- hadden we vanuit onze provincies op een andere insteek gehoopt in uw reactie aan de Tweede Kamer.

Ondanks dat wij uw oproep begrijpen -om te wachten tot de uitkomsten en daaraan gekoppeld advies van maatschappelijk dialoog- zien wij een noodzaak om sneller te handelen. Tijdens uw werkbezoek van 5 december 2022 aan de provincie Drenthe heeft u kennisgenomen van de grote maatschappelijke onrust en zorgen die inwoners/dierhouders hebben over de wolf. Net als in Gelderland vallen in onze provincies sinds 2018 regelmatig landbouwhuisdieren ten prooi aan de wolf. Afgelopen jaar kenmerkte zich door een exorbitante toename van wolvenschade. Verder zien wij de bezorgdheid bij dierhouders in onze provincies daarom ook toenemen en de discussies over de wolf verharder.

Tekortkomingen huidige mogelijkheden

Het treffen van preventieve maatregelen kan zorgen voor het conflictarmer samenleven met de wolf. Afgelopen jaren hebben we als provincies daarom diverse beleidsinstrumenten ingezet om dit proces te versoepelen. Echter, er zijn dilemma's waar dierhouders tegenaan blijven lopen. Bijvoorbeeld de effectiviteit van de maatregelen in hun specifieke situatie. Ook ontbreken op dit moment de fysieke en financiële mogelijkheden om de geplaatste hekwerken te onderhouden. Daarnaast ontbreekt een langetermijnvisie/perspectief en daarmee de toekomstige mogelijkheden voor het beheer van de wolf. Dit is misschien wel het belangrijkste gemis voor dierhouders.

Verder zijn de kosten van het subsidiëren van deze maatregelen enorm. Dat staat ons inziens op gespannen voet met de groei van de wolvenpopulatie in Europa, waarmee de gunstige staat van instandhouding van de wolf op Europees niveau reeds ruim wordt behaald.

Hieraan willen wij toevoegen dat we -net als provincie Gelderland- het woord 'beheer' ruimer interpreteren dan alleen het doden van de wolf. Zo kunnen ook niet-lethale alternatieven effectief zijn om de problematiek rondom wolven te beperken. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verjagen en afschrikken van de wolf in bepaalde gebieden.

Verzoek

Door de nu heersende beschermde status van de wolf is het beheer van de wolf vrijwel onmogelijk. Juist omwille van het draagvlak voor de wolf en het doel om conflictarm met de wolf samen te leven, doen wij een beroep op u om hierin verandering te brengen. Wij vragen u daarom om er bij de Europese Commissie op aan te dringen om de Europese regelgeving zodanig aan te passen dat het beschermingsniveau van de wolf wordt verlaagd, zodat er meer beheermaatregelen ten aanzien van de wolf kunnen worden ingezet.

Een goede mogelijkheid zien wij in het bewerkstelligen bij de Europese Commissie om de Nederlandse wolven als onderdeel te zien van de Duits-Poolse populatie, waartoe dan ook Deense en Vlaamse wolven gerekend kunnen worden. Zo'n internationale aanpak zou zijn beslag kunnen krijgen in een internationaal wolvenbeleidsplan, waarin leefgebieden kunnen worden aangewezen die voldoende potentie (qua rust en wildbezetting) hebben om wolven zonder problemen ruimte te bieden. Daar tegenover staan dan meer beheermogelijkheden in gebieden waar wolven onvoldoende wilde prooidieren vinden en aangewezen zijn op gehouden hoefdieren.

Wij willen u graag uitnodigen voor een persoonlijk gesprek op één van onze provinciehuisen, zodat wij onze gezamenlijke visie hieromtrent nader kunnen toelichten.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,
drs. A.A.M. Brok, voorzitter

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
drs. J. Klijnsma, voorzitter

Gedeputeerde Staten van Overijssel,
A.P. Heidema, voorzitter

A. Schepers, MSc, secretaris

W.F. Brenkman, MSc, secretaris

N. Versteeg, secretaris

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen